

- контроль за здійсненням своєчасних і правильних розрахунків з контрагентами.

Оптимальна організація обліку розрахунків з контрагентами, а саме своєчасне та вірне рішення зазначених задач позитивно впливатиме на фінансову діяльність підприємства.

Чуріліна І.Є., Голуб Ю.О.

Харківський національний економічний університет

Проблеми удосконалення нормативно-правового забезпечення фінансового контролю

Система державного фінансового контролю, яка побудована в Україні, не забезпечує на належному рівні фінансово-бюджетну дисципліну як в цілому в державі, так і на регіональному рівні зокрема. Це є наслідком низки проблем, які створюють тенденції щодо зростання кількості та обсягів основних фінансових порушень. Однією з основних причин несформованості цілісної системи можна виділити недосконале законодавство. Отже, можна говорити про актуальність розгляду цього питання.

Результатом дослідження є узагальнення виявлених недоліків законодавства та розробка рекомендацій щодо їх усунення.

Система державного фінансового контролю України функціонує без існування базового закону, який би вносив ясність, визначав основні поняття у цій сфері, чітко розподіляв би завдання, функції та повноваження між органами державної та місцевої влади, регламентував відносини між суб'єктами та об'єктами контролю. Бюджетний кодекс України не врегулює цих питань. Норми діючих законів та нормативно-правових актів у сфері державного фінансового контролю не завжди узгоджуються між собою.

Наслідком безсистемності у правовому полі стала розбалансована система органів, що забезпечують державний фінансовий контроль та аудит. Діяльність державних органів, що здійснюють контрольні, контрольно-ревізійні, наглядові і фіскальні дії щодо бюджетних коштів регламентується окремими спеціальними законами і нормативно-правовими актами. Хоча лише Рахункова палата має чітко зазначене право здійснювати контроль за використанням коштів державного бюджету [1, с. 20].

У 2005 році Кабінетом Міністрів України було прийнято Концепцію розвитку державного внутрішнього фінансового контролю (далі Концепція) [2]. Аналіз положень цієї Концепції дає можливість зробити висновок про наявність у цьому документі ряду невідповідностей нормам Конституції України та іншим законам.

Так, наприклад, положення Концепції у частині встановлення додаткових повноважень органів державної контрольно-ревізійної служби з проведення централізованого внутрішнього аудиту та централізованого інспектування комунальної власності (власності адміністративно-територіальних одиниць) суперечить відповідним нормам Закону України "Про власність", де суб'єктами права

комунальної власності є адміністративно-територіальні одиниці в особі обласних, районних, міських, селищних, сільських рад. Законодавчо визначено, що органи, уповноважені управляти державним майном здійснюють контроль за ефективністю використання і схоронністю довіреного їм майна.

На рисунку 1 представлена схема прогнозованих наслідків, які сприяють введенню положень цієї Концепції.

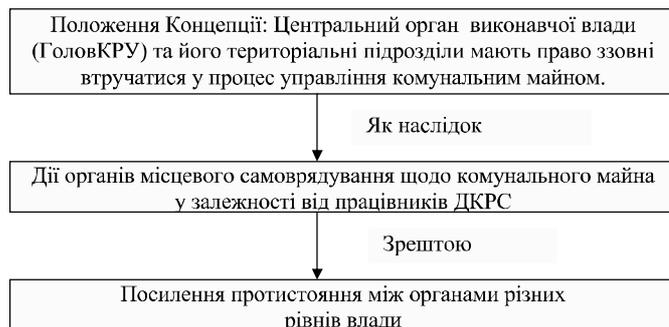

Рисунок 1 – Схема прогнозованих наслідків, що сприяють введенню положень Концепції

Реформа державного фінансового контролю як елементу управління фінансовими ресурсами значно відстає від реформи міжбюджетних відносин. Відбулася передача певної частини повноважень відносно управління бюджетними ресурсами до органів місцевого самоврядування, проте не здійснилося відповідне делегування повноважень відносно відповідальності за неефективне управління [3, с. 212].

Проблеми регіональних бюджетів можуть вирішуватися наступними шляхами:

1. За рахунок істотного збільшення власних доходів. Тобто введення в податкову систему країни вагомих за величиною, реальних і зручних за мобілізацією місцевих податків.

2. Шляхом щорічного регулювання доходів і витрат кожного регіонального бюджету. Тобто на основі старої системи міжбюджетних відносин. Але за умов твердого суспільного (з боку представницьких органів влади) контролю розподілу та використання бюджетних коштів, виходячи з необхідності забезпечення правдивих, а не помилкових і амбіційних загальнодержавних та регіональних пріоритетів і інтересів.

3. За рахунок розподілу між усіма ланками бюджетної системи загальнодержавних доходів на постійній нормативній основі, щоб не змінювати податкову систему.

Література:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 141.
2. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2008 р. №137. – Київ

«Про внесення змін до Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю та затвердження плану заходів щодо її реалізації до 2015 року» – <http://www.ovu.com.ua/articles/3269-pro-vnesennya-zmin-do-kontseptsii-rozvitku-derzha/>

3. Поліщук В. В. Здійснення фінансового контролю на місцевому рівні / В. В. Поліщук // Формування механізму регіонального управління в Україні: матеріали наук. практ. Конференції (Харків, 29 листопада 2001 р.) / Харківський регіональний інститут державного управління. — Х. : Вид-во Хар РІ УАДУ «Магістр», 2002. — С. 211–213.